

Sikerül-e Mussolininak megmenteni a négyhatalmit?

Bonyodalmak a négyhatalmi paktum körül

Franciaország nem ismeri el a paktum érvényességét. -- Anglia azonban most tartja csak időszerűnek az egyezményt. -- Hitler az angol-német jóviszony szükségességét hangoztatja

Közvetlen tárgyalás Berlin és Páris között?

Az a kő, amelyet egy héttel ezelőtt Hitler dobott a genfi népszövetségi vizekre, még mindig gyűrűzésben tartja a víz felszínét, sőt úgy tetszik, hogy a gyűrűzés terjed, mert ma már arról írnak a párisi lapok, hogy Franciaország kétségbevonja a négyhatalmi egyezmény érvényességét. Ugyilátszik Hitler kilépésének még furesább következményei lehetnek, mint amire eddig is számíthattunk. Bár Anglia a négyhatalmi paktumnak csak most látja szükségét és Mussolini újabb konferencia összehívását sürgeti, valószínűnek tartjuk, hogy az a békés és csendes folyamat, amelyt Stresemann és Briand indítottak, megállt és helyébe csapkodó hullámverések mossák a béke partját.

Franciaország nem -- Anglia igen

Páris, október 21.
A külügyi bizottságnak a négyhatalmi egyezmény elleni állásfoglalása itteni politikai körökben nagy feltűnést keltett. Megépetést keltett másrészt az is, hogy a bizottság a Saar-vidék kérdésének napirendre tűzése mellett foglalt állást. Politikai körökben kijelentik, hogy a külügyi bizottság elhatározása mutatja a vészjósló hangulatot, amely Európára nehezedik és amelynek vihára még nem mult el. Egyesek úgy tudják, hogy Daladier francia miniszterelnök és Paul Boncour francia külügyminiszter amellett van, hogy a leszerelési tárgyalásokat Genfben tovább kell folytatni. Ha Olaszország továbbra is ragaszkodik a négyhatalmi megoldáshoz, akkor Franciaország visszatér a háboru utáni helyzethez, vagyis újból a kisantanttal és Lengyelországgal fog együtt-haladni.

LESZ-E FRANCIA-NÉMET KÖZVETLEN TÁRGYALÁS?

Páris, október 20.

A Liberté közli, hogy Daladierban megvan a hajlandóság a németekkel folytatandó közvetlen eszmecsere iránt. Egyes hírek szerint a tárgyalások már folyamatban is vannak. A személyes érintkezés előkészítése nem sok időt fog igénybe venni. A lap hangoztatja, hogy a francia miniszterelnök ezt keddi expozéjában csak azért nem jelentette be, mert nem akarta, hogy szélsőséges ellenzéti közbeszólás, vagy felszólalás, illetve a szövetségesek időelőtti közbeavatkozása elvágja a terv lehetőségét. Daladier egyelőre titkolózni kénytelen.

Jólinformált körökben azt is állítják, hogy a közvetlen tárgyalások a tiltakozások hírei ellenére meg fognak indulni. A küszöbön álló tárgyalások az angol sajtót is erősen foglalkoztatják. Több angol lap bejelenti, hogy a franciák nem szívesen akarnak közvetlen tárgyalást folytatni a németekkel. Szaván kellene fogni Hitlert s tárgyalni kellene vele a kiengesztelődés feltételeiről.

A tárgyalások sikere meghozhatná a feszültség enyhülését — írják az angol lapok.

Politikai körökben az a vélemény alakult ki, hogy Németországgal minden szomszédjával béke megóvást célzó külön egyezményt kellene köttetni.

HITLER AZ ANGOL-NÉMET JÓVISZONYRÓL

Londó, október 20.

A Daily Mail Hitler nyilatkozatot közöl

Megindultak a tárgyalások Páris és Berlin között?

Páris, október 20.

Szenzációs jelentést röptettek a párisi esti lapok világá. Eszerint Németország és Franciaország között a legnagyobb titokban külön tárgyalások indultak, amelyek a legnagyobb valószínűség szerint kielégítő eredményre vezetnek. A hír annál feltűnőbb, mert Daladier parlamenti beszédében egészen mást mondott. Mindenestre a világ közvéleménye feszült figyelemmel lesi a hír megerősítését.

Általános diáksztrájk Romániában?

Bukarest, október 20.

Az egyetemi beiratási díjak leszállítása érdekében a romániai egyetemi hallgatók már évek óta ádáz küzdelmet folytatnak. Egyes egyetemeken a diákok nem is iratkoztak be a magas taxák miatt. — A diákok

sztrájkja most kezd általánossá válni. — A bukaresti diákszövetség kommunikét adott ki, amelyben eltiltja a szervezethez tartozó diákokat a beiratkozástól, amíg az 500 lej-es beiratkozási taxát el nem törlik.

Gömbös Gyula Ankarába érkezett

Isztambul, október 20.

Gömbös Gyula magyar miniszterelnök és Kánya Kálmán magyar külügyminiszter kíséretükkel délelőtti fél 11 órakor ideérkeztek. A magyar kormányfőket Drinápolyban, a határállomáson fogadta a török külügyminiszterium sajtóosztályának főnöke, aki egészen Ankarába kalauzolja őket. Isztambulban ünnepélyes és diszes fogadtatásban részesítették a török hatóságok a vendégeket. A pályaudvart és annak valamennyi kijáratát török és magyar lobogókkal díszítették fel. A vonat megérkezésénél a török kormány képviselői, Isztambul katonai kor-

mányzója és a városi hatóságok vezetői fogadták a magyar vendégeket. Ott volt a magyar kolónia, valamint a magyar konzulátus személyzete is. Gömbös Gyulának egy magyar ruhába öltözött kisleány hatalmas csokrot nyújtott át.

A bemutatkozások után Gömbös Gyula és kísérete ellépett a pályaudvaron felállított török disz-század előtt, miközben a katonai zenekar a magyar himnuszot játszotta. A magyar kormányelnök délelőtti több udvariassági látogatást tett, majd délután 6 órakor folytatta útját Ankarába, ahova este 11 órakor érkezett meg.

Mai nap

Milyen kár,

hogy Hitler csak most nyújtja bekülesre jobbát, amikor egész Európa szimpatiaját elvesztette. Mennyivel szebb gesztus lett volna, ha polukai ellenfeleit nem most, de minajárt uralomrajutaskor, ama bizonyos marciusi választási győzelem után keresi fel azal, hogy beküljenek ki. Mennyivel natalmasabb, erősebb lett volna akkor Németország és mennyivel közelebb lenne a világ a békehez. Mert bizonyos, hogy egy egységes, egyakaratu Németországtól jobban félt volna Franciaország, mint egy szétesett s belső tában égo Németországtól.

Ma már késő a megbánás, bar mondjuk ki nyíltan, Hitler eme gesztusa nagyon is emberi. A hiba csupán az, hogy nem hisznek a gesztus őszinteségében. Ma már mindenki keres valamit a kibékülés mögött. Ma minden állam úgy látja, hogy Hitlernek szüksége van a belső békére, mert ezzel az egyiséggel akar valamit.

Milyen kár, hogy Németország elarulta gyengeségét. Mert bizony gyenge. Nagyon is gyenge. A kemény és rettenthetetlen Führer, aki hónapokkal ezelőtt meg szóba sem állt volna mással, mint nemzeti szocialistával, ma már meginvitálja politikai ellenfeleit. Azokat, akik az országban vannak, de azokat is, akik otthagyták az országot.

Milyen kár, hogy Hitler ezt a gesztust nem hamarabb tette meg s milyen kár, hogy a Hitler gesztusát nem tartják őszintének és éppen ezért a nyújtott békejobbot nem fogadják el. Kár, mert béke nem lesz, ha Németországgal együtt nem tudnak megegyezni a nagyhatalmak. És most bizony nagy szüksége volna az államoknak a békére. Talán nagyobb szükségük van, mint Németországnak, ahol még Hitler is megbékélne már mindenkivel, csak béke, csak nyugalom, csak munka lenne.

Milyen kár, hogy nem lesz meg.

Párhuzamos sinek

„A drinápolyi pályaudvaron találkozott a Gömbös vonata a Titulescuéval. A két vonat ott vesztegelt majd egy óra hosszat az állomáson egymás mellett, az egyik Ankarából jövet, a másik Ankarába menet, de a két ország politikusa mitsen tudva egymásról, szalonkocsijukban aludtak“.

Csak ennyi a hivatalos jelentés arról, hogy Titulescu nem várta be Gömböst. Ugy látszik, igaza volt a budapesti félhivatalosnak amelyik már napokkal ezelőtt cáfolta a két államférfi találkozásának a hírét.

Mi bizonyos csalódással, de egyuttal bizonyos fájdalommal vettünk arról tudomást, hogy a „két ország politikusa egymásról mitsen tudva, szalonkocsijukban aludtak“. Mi azt a hírt vettük volna jó néven, ha nem aludtak volna, hanem ébren, sőt nagyon is éberem eldiskuráltak volna. Szerintünk lett volna miről diskurálgatni. Ha már nem akartak Budapesten, vagy Bukarestben találkozni, álltak volna meg a drinápolyi állomáson és beszélgettek volna ott el két országról, amelyik egymás mellett van, két nemzetről, amelyik évszázadok óta egymás mellett él és beszélgettek volna arról az örök törvényről, hogy ennek a két szomszédnak meg kell egymást értenie. Az egyiknek is engednie kell, a másik se távolodjon el az igazságtól és igyekezzenek megérteni egymást, úgy, ahogy erre volt már példa. Itt Erdélyben, ahol magyar, román, szász békében és boldogan éltek egymás mellett.

Kár, hogy aludtak a kocsijukban a miniszterek. Az az egy óra — ha elbeszélgettek volna — talán közelebb hozta volna a két nemzetet. De úgy látszik, nincs még itt a megbékélésnek az ideje. A sinek párhuzamosan futnak egymás mellett s a sineken a szalonkocsik is, amelyekben Gömbös is, Titulescu is alszanak. Közben két nemzet lesi, várja már azt, hogy egyszer, végre talán megáll a két vonat és beszédbe elegyedik a két miniszter.

Felsiker Párisban

A külföldi szakértők beengedését kívánja Madgearutól a francia kormány

Bukarest, október 20.

Tudvalevő, hogy a francia hitelezők Romániával szemben a legmerevebb álláspontra helyezkedtek és ezeknek magatartásával a francia kormány is tisztában van. Madgearu éppen ezért most a francia kormányt kereste fel, hogy ez vesse latba befolyását Románia érdekében. Bár a francia kormány latszolgá mindent elkövet Romániáért, a hivatalos álláspont mégis csak az, hogy a külföldi szakértőket engedjék be az országba. Ezt azonban a román kormány nem teheti meg, mert ez esetben súlyos geopolitikai komplikációk következhetnek be.

Szó van arról, hogy a kormány elfogadja a külföldi szakértőket, azonban csak rövid időre, nem pedig allandó működésre.

Madgearu ezirányban megtett párisi jelentését a nemzeti parasztpárt elnöki tanácsában tárgyalják majd meg, amelyen részt vesz Mihalache is.

Akárcsak Csikágóban!

Autósbanditák rabolták ki a Csorba-tói postaépületet

Formális tűzharc keletkezett a csendőrök és banditák közt

Kassa, október 20.

A Csorba-tói postahivatal ellen vakmerő autós banditák amerikai izű rablótámadást kíséreltek meg tegnap éjszaka. A rablók feltörték az ajtókat s behatoltak a postaépületébe. Az önműködő villamos jelzőrendszer azonban alarmizálta a csendőrséget, amely kivonult és bekerítette az épületet. A rablók ezt látva, elbarrikádozták magukat a postaépületben és tüzet kezdtek a csendőrökre, amit ezek viszonzottak. Formális tűzharc fejlődött ki a két csapat között, amely órák hosszat tartott. A csendőrök végül is újabb erősítést kértek, de mire ez megerkezett a banditák autóikon elmenekültek.

Otszáz lejt gyilkoltak

Megöltek Vingan egy öregasszonyt

Temesvár, október 20.

Borzalmas rablógyilkosság történt Vinga községben. Nedelkov Jánosné házába rablok hatoltak be és a 60 éves öregasszonyt megölték.

Nedelkovné csak egy hete temette el urát s így a tettesek tudva azt, hogy ellenállásra nem találnak, bátran mentek be a házba. A halálcset óta Nedelkovné magán tartotta Bunyov Katika nevű tizenhárom éves unokáját, aki ott is aludt vele egy szobában. A kislány éjszaka hirtelen arra ébredt, hogy nagyanyja kétségbeesetten sikoltozza:

— Gyilkosok, gyilkosok!

S egy halvány mécses pislákoló fénye

mellett — a mécses egész éjjel égett a szobában — végig kellett néznie, mint fojtja meg két vagy három ismeretlen férfi a nagy anyját. Amikor a tettesek vezettek aldoztukkal, észrevették, a kisleányt is és azt is fojtogatni kezdték. A leányka meg sem mert moccanni, úgy hogy hamarosan azt hitték róla, hogy meghalt. S aztán hozzáláttak a lakás feldulásához. Mindent átkutattak s aztán duzzogva távoztak. A kisleány erre ki-surrant a lakásból és felverte a községet. A meggyilkolt özvegyasszony bátyja eloadja, hogy nővérének a múlt héten 500 lejt kölcsönzött. Legfeljebb ezt az ötszáz lejt találhatták meg a gyilkosok.

Befellegzett a Habsburgoknak?

Mussolini éles támadása a Habsburg restauráció ellen

Milano, október 20.

A Popolo d'Italia ketségtelenül Mussolini tollából feltűnésteltő éleshangu cikket közöl az Ottó királyi személye körüli kombinációk ellen.

— Egy ezredes tudunkra adta — írja a lap — hogy Ottó királyi nem barátja a fascizmusnak. Az nekünk teljesen közömbös hogy Ottó, mint a Habsburgok utolsó sarja, megérti-e elgondolásainkat, avagy nem, arról nem is szólva, hogy át is érezze azt. A fascizmus maga a jelen, a jövő átérzése. A fascizmussal szemben antipátiával viseltető Ottó urnak azonban tudni kell, hogy Ausztria mint utódállam, Olaszország hozzájárulása nélkül, nem léphet a restauráció útjára. Tehát a szölgő Ottó részére egyre keserűbb lehet.

— Azt is mondja ezredesünk, hogyha Ottó királyi nőül venne Mária olasz hercegnőt, akkor Olaszország visszaadná a bozeni tartományt. Ez a feltevés abszurdum.

Természetesen megértjük, hogy utelések szeretnék előre vinni az ora mutatóját, amely 1918 november 14-én a Habsburgokra nézve elütötte a végzetes uralat vessék azonban jól az eszükbe, hogy a fascista Olaszország a Brennerreker áll.

Kérje mindenütt a
GOLF borotva-pengét!

Iaz acélipar legtekélyesebb alkotása!
és öröme lesz a borotválkozásban.
Vezérképviselők: Friedman Armin, Oradea, Sírada
Avram Iancu (Kossuth-uca) 22.

MAKULATURA ujsagpapir kicsinyben és nagyban kapható Pásztor Ede papíráruházában.

Igen, Ön becsületes ember — mond-
Poirot melegen. — Jól van, én szintén
a kisebbség mellé csatlakozom, én szintén
az igazság mellé állok.

— Mr. Poirot! — kiáltotta Nick.

— Mademoiselle, Ön vitt bele ebbe a do-
bba, én az Ön kívánságára elegyedtem be.
Most már nem némithat el.

Poirot fenyegetőleg felemelte a mutató
ujját... jól ismertem ezt a mozdulatot: min-
dig veszedelmet jelentette valakinek.

— Üljenek le kérem, valamennyien...

és majd elmondom Önöknek az igazságot. —
szólt meg most Poirot szigorú hangon.

Parancsoló modorától elcsöndesedve
mindnyájan engedelmesen leültünk és figye-
lemmel fordultunk Poirot felé.

— Rendben van! — kezdte Poirot ün-
nepélyesen — itt van nálam egy jegyzék

azoknak a személyeknek névsorával, akik
összefüggésben álltak a bűnessel. Az ABC

betűivel jelöltem meg őket, bezárólag a J-
betűig. A J betűt egy ismeretlen személy

részese tartottam fenn, aki a többiek ka-
pásán került a bűnnel összeköttetésbe. Ma

éjjelig nem tudtam, hogy ki ez a J., csak
azt tudtam, hogy van és hogy főszereplője

az esetnek. A ma éjjeli események igazat

adtak nekem.

— Tegnap azonban rájöttem, hogy na-
gyot tévedtem — folytatta Poirot. — Val-
mit kihagytam. Most még egy másik betűt

is beillesztettem a jegyzékembe s ez a K.
betű.

— Még egy ismeretlen személy? — kér-
dezte Vyse, kissé gunyos mosollyal.

— Nem egészen. Én a J-betűt tartot-
tam fent az ismeretlen személy számára és

ez a második ismeretlen személy is a J-betű
lett volna. „K“-nak egészen más jelentősége

van, ez most azt a személyt helyettesíti, a-
kit már az eredeti listába is be kellett vol-
na venni, de akit figyelmen kívül hagytam

— Nyugodjék meg Madame, az Ön fér-
je nem követett el gyilkosságot. „K“ volt az
a személy, aki lelőtte Mademoiselle Maggiet.

Frederica rámeredt.

— De ki ez a „K“?

Poirot most Jap felé intett, aki közelebb
lépett. Olyan hangon adta elő mondanivalóját

mely arra az időre emlékeztetett, mikor a
rendőrség előtt mondta el a hivatalos jelen-
téseket.

— A kapott értesülések értelmében cse-
lekedve, más délután elhelyezkedtem ebben

a házban, ahova Mr. Poirot titokban veze-
tett be. A nappali szoba függőyei mögé

rejtőztem. Mikor már valamennyien ebben a
szobában összegyűltek, egy fiatal hölgy lé-

pett be a nappali szobába és felgyújtotta a
villanyt. Odament a kandallóhoz és ennek

oldalánál kinyitott egy fiúkat, amely — úgy
láttam — rugóra járt. A fiúkból pisztoly

vette elő. A pisztolyt kezében tartva ment ki
a szobából. Utána mentem és kicsit kinyitva

az ajtót, megfigyelhettem további mozdula-
tát s. A látogatók mikor megérkeztek, kint

hagyták kabátjaikat és köpenyeiket a hall-
ban. A fiatal hölgy most gondosan megtörül-

gette a pisztolyt a zsebkendőjében és bele-
tette annak a szürke köpenynek a zsebébe,

amely Madame Rice tulajdona...

Nickből kiáltás tört elő.

— Ez nem igaz, egyetlen szó sem igaz!
Poirot hirtelen lecsapott rá:

— Voilà — mondta — ime a „K“-val
megjelölt személy! Mademoiselle Nick, aki

lelőtte unokanővérét, Maggie Buckleyt.

— Megőrült? — kiáltotta Nick — miért
ölttem volna meg Maggiet?

— Oh, csak azért, hogy örökölje azt a
pénzt, amelyet Michael Seton hagyott reá!
Az ő neve szintén Magdala Buckley volt és

Seton az ő vőlegénye volt és nem az öné.

(Folyt. köv.)

Megváltoztatják a futballjátéko- sok igazolási szabályzatát

Bukarest, október 20.

A román futballszövetség bukaresti köz-
pontjában a futballjátékosok igazolási sza-
bályzatának átdolgozásán fáradoznak. Az
eddig rendszerint rengeteg nehézséget okozott
nemcsak a szövetségnek, hanem az egyesü-
leteknek és különösképpen a játékosoknak is.
Vannak a szabályzatnak olyan pontjai, me-
lyeket feltétlenül hatályon kívül kell helyezni
és általában az egész igazolási mechanizmust
egyszerűsíteni és sportszerűbbé is kel tenni.
A játékosoknak zöme ki van téve az egyesü-
letek kénye-kedvének és sok ízben álltak
már útját egyes játékosok jövőjének. Az egy-
sületeknek egy része ugyanis elfelejtett,

hogy a játékos, ameddig szolgálja a csapa-
tot, tehát működik, felelősségteljes és ezen
kívül saját magára nézve kockázatos „mun-
kát“ végez.

Ezt legalább annyira kellene meghálál-
ni a játékosokkal szemben, hogy amikor bi-
zonyos okokból kifolyólag eltávolítani igyekeznek
egyesületéből, ne gördítsenek akadályokat
távozására elé. Az eddigi hírek szerint az új
igazolási szabályzat nagy súlyt fektet majd
a felek közötti magánmegegyezésekre is.

Az új igazolási rendszer részletes terve-
zete rövidesen napvilágra kerül és reméljük
hogy ezek az új szabályok teljes mértékben
szolgálgják majd a sportot.

USZAS

Den Ouden Hágában 1:07.8 mp-es idő-
vel győzött a 100-as hölgy gyorsúszó ver-
senyben Oversloot előtt, akinek ideje 1:11.3
mp volt.

Jacobsen legyőzte Isberget. A legjobb
svéd és dán mellúszónő: Kerstin Isberg a 200
yardos mellúszás világrekordere és Else Ja-
cobsen a 200 m mellúszás ex-világrekordere
Stockholmban kísérletet tett a 200 yardos
mellúszás rekordjának megjavítására. Bár
Jacobsen csak 2 p 49.5 mp-et ért el és ezzel
egy tízzel elmaradt a rekordtól, sikerült ne-
ki a világrekordot megelőznie.

TENNISZ

Menzel Luganó háromszoros bajnoka.
Menzel Luganóban a férfi egyesben Metaxát
6:1, 6:2, 6:2, a férfi párosban Bamarowski-
val a Brosch-Metaxa párt 6:4, 6:3, 6:4, a
vegyes párosban Mme Henrotinnal az In-
gram-Aeschilmann párt 6:4, 2:6, 6:3, arány-
ban győzte le a döntő meccsen, három baj-
nokságot nyert.

BIRKOZAS

Nagyvárad bajnokságáért országos bir-
kozó verseny rendezését engedélyezte a Bir-
kozó szövetség a Törökvesnek. A Törökves
a versenyt a Kath. Körben rendezi meg nov.
4-én szombat este 8 órai kezdéssel, melyet
maximum éjjel 12 óráig lebonyolít.

Az ország minden birkozó egyesületét
meghívták a versenyre, a „bajnoki“ címen
felül tiszteletdíjak és nagy ezüst érmek a di-
jazások. Az ország birkozó nagy érdeklődés
tanúsítanak a verseny iránt s bizonyos, hogy
ritka szép sportot fognak nyújtani.

ATLETIKA

Trieszt Remeczet, Bódossyt és Vársze-
git várja. Az olasz atlétikai szövetség négy
magyar atlétát — diszkoszvetőt, magasug-
rót, gerelyvetőt és 110 m gátfutót hívott me-
a trieszti versenyre, viszont a trieszti név
szerint Remeczet, Bódossyt és Várszégit hív-
ták meg a MASz útján versenyükre. A MAS
kiadta a meghívást a kluboknak. A BBTE
4x100 és 4x400 m stafétájának leküldését is
felajánlotta Triesztnak.

Houbert a düsseldorfi kerület atlétikai
vezetője. Hubert Houbert a volt sprintert a
német sportvezetőség a düsseldorfi kerület
atlétikájának vezetésével bízta meg.

Nem sikerült Ladumegnek a világrekord
javítás. A professzionista világrekorder ki-
sérletet tett az 1500 méteres síkfutás világ-
rekordjának megdöntésére, de ez nem sika-
rult, mert 3:50.8 mp-et futott, holott az
olasz Beccali ideje 3:49 mp.

Zabala, a maraton futás olimpiai bajno-
ka Csikagóban 1 óra 44 perc 45.6 mp-es idő-
vel győzött Amerika 30 kilométeres futóbaj-
nokságában, alig maradván az ugyancsak
argentínai Ribas 1 óra 40 perc 45.6 mp-es vi-
lágrekordjától.

FUTBALL

A Ripensia legjobb csapatával és 800
hívóval érkezik Budapestre. Szombaton dél-
után Budapest vendégszerepel a Ripensia
a híres temesvári professzionista csapat, a-
mely legutóbbi eredményeivel igen komoly
nemzetközi tekintélyt szerzett magának. A
Ripensia osztrák csapokkal szemben is sok
sikert ért el, legutóbb pedig Bukarestben
2:1-re legyőzte a Ferencvárost.

A temesváriak 800 hívóval, különvona-
ton érkeznek pénteken délután Budapestre.
Jelentésük szerint legjobb összeállításukba
jönnek: abban az összeállításban, amit az
idén még otthon sem tudtak összehozni mert
két játékosuk most szabadult a katonaság-
tól. A Ripensia csapata: Zombory, Bürger,
Hoksáry, Chiroiu, Kotormányi, Lakatos, Bin-
dea, Beke, Ciolac Schwartz, Dobay.

Budapestben az Újpest és a Hungária
kombinált csapata lesz a temesváriak ellen-
fele. A kombinált összeállításának érdek-
sége Kalmárnak a balhátvéd posztjára tör-
tént beállítása. A Hungária ugyanis ezután
bajnoki mérkőzésein is balhátvédnek kívánja
játszatni Kalmárt. Hosszu pihenője után
Cseh is a Ripensia ellen játszik először.

A Ripensia—Kombinált előmérkőzését
a Nemzeti és az Attila játssza a bajnoki pon-
tokért.

A délamerikai futballisták eldöntetlent
értek el Londonban. A csilei és perui játéko-
sokból álló délamerikai turacapat 2:2 arány-
ban meccselt a Westham United csapatával
Londonban.

A Glasgow Rangers nem ad játékost az
osztrákok ellen. November 29-én játszik Glas-
gowban Ausztria és Skócia válogatott fut-
balcsapata egymással és ugyanezen a napon
Párisban van kötelezettsége a vezető skót
csapatnak, a Glasgow Rangersnek. Ezért a
Rangers nem hajlandó játékost adni a skót
válogatottba, pedig a szövetségi vezetők na-
gyon szeretnék a legerősebb csapattal ki-
állni, hogy Ausztrián revánsot vegyenek a
bécsi vereségért.

Leszállítják a telefondijakat

Bukarest, október 19.

Mirto közlekedési miniszter tegnap be-
ható tárgyalásokat folytatott a telefonszám-
ság vezetőivel a telefonszámlák mérséklése-
 érdekében. Valószínű, hogy a Mirto interven-
ciójára a telefon-díjakat leszállítják.

Több ezer teljesen meg-
gyógyult és munkaképes
igazolja kiváló hatását az Oláh Károly plébános által
feltalált **Antiphthisin** államilag en-
gélyezett
tüdőbaj elleni gyógyszernek. Ismertető füzetet díjta-
lanul küld a gyógyszer készítője **Osváth gyógy-
szertár, Târgu-Mureș—Marosvásárhely**

Borzalmas rablógyilkosság Kolozsváron

Ot falusi rabló megölte a Feleki-uti tanyásgazda feleségét,
a gazdát össze-visszaverték

Kolozsvár, október 20.
Kolozsvár határában a Feleki-uton a szerdáról csütörtökre virradó éjszaka borzalmas rablógyilkosság történt. Ot falusi ruhájú ismeretlen rabló, megtámadta a 9. számú tanyát, melynek tulajdonosa Nicoara Pavel kisgazda. A tulajdonos 60 év körüli öreg ember, a tanyán rajta és feleségén kívül menyecskéje is ott lakott. Fél 11 órakor kopogtak a tanya ablakán, a házbelieknek szokatlan volt ez a késő időben történt zörgetés és gyanakodva nyitották ki a konyhaajtót, abban a pillanatban benyomult három bandita a szobába és megkezdődött a rablás, fosztogatás.

A konyhában szegényes szalmaágyon fekvő Nicoara Pavel 60 éves felesége. Az öreg Nicoara megpróbált a rablók elé állni, de azok szó nélkül leütötték és elkezdték őket fojtogatni. A tumultusban az asszony kimenekült és a szomszédos tanyákra akart elfutni segítségért. A kerten akart keresztül menni, hogy közelebb találja a szomszédokat, a kert közepén egy boglya melől előugrott az őrségül kint hagyott másik két rabló és a kezükben levő vas döngölővel leütötték. Közben a szobában az öreg embert fojtogatták.

Követelték, hogy adja elő a pénzt. Ugy látszik, tudták, hogy az öreg pénzt rejteget magánál. Az öreg férfi bár eleve minden pillanatban veszélyben forgott, tagadta, hogy pénz lenne nála. A rablók erre fojtogatták az egész házat, kihúzták az agyakból a szalmaszakokat, kimentek a tornácra és fellestették az ott levő szekrényt, hátha abban pénzre akadnak. Ez a művelet nagy zajjal járt és a szomszédok a zajra a tanya felé közeledtek. A rablók megneszeltek, hogy közeledik a veszély és elmenekültek.

A CSENDŐR BAKKOT LO

Mire a szomszédok beértek az udvarra, már a rablóknak hiult helyet találtak, de ott volt a kertben összeroskadva, borzalmas fejsebekkel az öreg asszony, akiben meg volt élet. Bevitték a konyhába, letették az ágyra és próbálták élesztgetni.

A rablótámadás idejében éppen a nazi előtt haladt el biciklijével Rusu Vasile mechanikus, aki egyik Egyetem-uccai garázsban van alkalmazva és Nicoarének közeli rokona. Hallotta a nából a kiabálásokat, de egyedül nem mert az udvarra bemenni. Visszafordult kerékpárjával a város felé. Utközben találkozott a györgyfalvi csendőrségi őrsvezetőjével, aki szintén biciklin jött vele szembe.

A mechanikus figyelmeztette a csendőrorőrmestert, mi történik a tanyán, a zörmester pedig ahelyett, hogy a veszélyben forgók segítségére sietett volna, kérdésre vont, hogy miért nem ég kerékpárjának a lámpája. A mechanikus tovább rohant a város felé, a csendőrorőrmester üldözőbe vette.

— Bélrenyhesség, a máj és az epeutak bántalmái, gyomor- és bélhurut, aranyeres bajok esetén a természetes „Ferenc 15zsefi” keserűviz gyorsan és fájdalom nélkül megszünteti a hasiszervek pangását.

Figyelem! A legjobb sütemények legolcsóbban

Kolozsvárt a

Párizsi cukrászdában

Iuliu Maniu Szentegyházi-ucca 1. sz. a. ahol egy fejes kávé két kaláccsal 5 lei, egy tészta 4 lei.

Az Opera előtt érte utol s akkor igazolatni akarta. Ekkor aztán a mechanikus részletesen elmondta, hogy miről van szó. Most már együttesen elmentek az V. kerületi rendőrségre, ahonnan dr. Cosma komiszár és Creian detektív szállottak ki a helyszínre. A szegény asszony még élt, mikor a rendőri bizottság kiszállott a helyszínre, kocsira tették és beszállították a Vörös Kereszt kórházba, ahol anélkül, hogy magához tért volna, meghalt.

Lugos szenzációja

Rajtakapta feleségét, lelőtte

Lugos, október 20.
Russu Ioan szatumi gazda már régen gyanakodott feleségére, hogy megcsalja. Gyanúját megerősítette az a körülmény, hogy a fiatal asszony minden ok nélkül igen gyakran rándult be Lugosra. Így történt tegnap is. Az asszony valamilyen ügy alatt ismét Lugosra utazott. A féltékeny férj bizonyosságot akart szerezni és titokban követte feleségét. A városban meggyőződött róla, hogy gyanúja nem volt alaptalan. Megleste

feleségét, amikor az a szerezmi legyott után távozott és a nyílt uccán több revolverlővéssel lelőtte. A goiyók a kikapós menyecske mellébe furódtak és haldokolva szállították a lugosi kórházba. Russu Ioan menekülni akart, de a járőrelok elfogták és átadták a rendőrségnek. Kihallgatása alkalmával kijelentette, hogy tettenérte feleségét szeretőjével és ez annyira indulatba hozta, hogy elkeseredésében lelőtte az asszonyt. Az ügyészségi fogházba szállították.

Megrendítő tragédia Borszéken

Két matróna fulladt meg a kigyult szoba füstjétől

Marosvasarhely, október 20.
Megrendítő tragédia játszódott le Borszéken fürdőn. Ferenc Eszter és özv. Csibi Andrásné, Két kilencven éves öregasszony, Nagy Ferenc kereskedő házában a tűz miatt me-

legedtek. A kályhaból kipattant szikra felgyújtotta a butorzatot. A két tehetetlen öreg nő menekülni sem tudott, mire a szomszédok segítségükre siethettek, mindkettőjük megfulladt a sűrű füstben.

Tizenöt év után derült ki a hitves- és apagyilkosság Debrecenben

Az anya lányával együtt fojtotta meg részeg férjét, azután felakasztották

Debrecen, október 20.
Hajduhadházon 1918 április 7-én Bede Miklós 52 éves gazdálkodót megfojtotta a felesége és leánya, Kis Imréné. A holttestet felakasztották az ajtó sarkára, úgyhogy másnap, mikor a halottkém jött, azt hitte, hogy a gazdálkodó öngyilkos lett. 15 esztendeig senki sem sejtette az igazat. Most néhány hónappal ezelőtt Kis Imréné egy tyuk miatt összeveszett szomszédjával, Fay Miklósnéval aki gyermekkorában edesanyjától halott, hogy Bede Miklóst megfojtották.

Névtelen levelet küldött a csendőrségnek, amely megindította a nyomozást. Ennek során mind a két tettes beismerte bűnét.

Hétfőn tárgyalta az ügyet a debreceni törvényszék. Az asszony aki azóta férjhez is ment és özvegy lett, most, mint özv. Papp Imréné szerepel a vádlottak padján, Elmondotta, hogy első férje részeges ember volt, állandóan kizozta otthon a családját. 13 gye-

rekuk volt, amikor a gyilkosságra elhatározta magát.

A gyilkosság napján is ittasan jött haza a férje és tejszével agyon akarta ütni őt és leányát, a későbbi Kis Imrénét. Elfutottak hazulról, majd amikor hazatértek, a férjet részegen alva találták a földön. Ekkor szomszédjuk, Vay Miklósné — mostani névtelen feljelentő anyja — biztatta őket, hogy öljen meg. Disznóakasztó zsineget fogott Papné, azt férje nyakába akasztotta és felszólította leányát, hogy huzza a zsineget. Addig huzták, amíg a férj meghalt, azután felakasztották a holttestet.

A törvényszék egész napos tárgyalás után este 7 órakor kihirdetett ítéletében büntetésnek mondotta ki mindkét asszonyt szándékos emberölés büntetésében és ezért özv. Papné 10 évi, Kis Imrénét 11 évi fegyházra ítélte. Ugy az ügyész, mint az elítéltek fellegbezték az ítélet ellen.

Az Erdélyi Magyarság Nagypiac 4
új helyisége 1933 november hó 1-től
KUGLER-PALOTA

Svájc védi semlegességét

Bern, október 20.

A svájci szövetségtanács újlag proklamálta Svájc teljes érdektelenségét és semlegességét mindennemű konfliktus esetére. A nyilatkozat a külföldi lapokban terjesztett és azóta Berlinből több ízben megcáfolt azon hírek forgalomba hozatala miatt történt, amelyek szerint háborús konfliktus esetére a németek részéről a francia határvé erődítményeinek Svájcban át történő megkerülése várható.

Uj kommunista mozgolódás Kubában

Havanna, október 20.

Kubában új erőre kapott a kommunista mozgolódás. Több nagy üzemet a baloldali szélsőségek megszállva tartanak. Egyik cukorgyárban elbarrikádozták magukat és tüzelnek a karhatalomra. Egyik amerikai tulajdonban levő nagy áruház ellen öt pontján egyszerre követtek el bombamerényletet. Nagy anyagi kár mellett hat életveszélyes sebesültje van a robbanásnak.

Változások a román diplomáciai karban

Bukarest, október 20.

Az Adeverul szerint Titulescu hazatérésevel nagy változások lesznek a diplomáciai testületben. Több külföldi követségben fiatal tehetségek fogják felváltani az öregeket, mert a külügyminiszter a mai súlyos időkben nagyobb mozgékonyt és iniciatívát is vár a diplomáciai testülettől.

— Elrontott gyomor, bélzavarok, émelygés, kellemetlen szájíz, homlokfájás, láz, székszorulás, hányás vagy hasmenés eseteinél már egy pohár természetes „Ferenc József” keserűviz gyorsan, biztosan és kellemesen hat. A gyakorlati orvostudomány igazolja, hogy a Ferenc József viz használata a sok evés és ivás káros következményeinél igazi jólélménynek bizonyul.

Gömbös ment — Titulescu jött

Isztambul, október 20.

Az a vonat, amely Gömbös Gyulát és kíséretét vitte Isztambul felé, a török határállomáson, Drinápolyban találkozott az Ankarából visszatérő Titulescu vonatával. A két vonat a drinápolyi pályaudvaron egymás mellett állott a párhuzamos síneken, de mindkét vonat utasai aludtak.

Franciaország is letér az aranyalapról?

London, október 20.

A newyorki devizatórszén a Reuter Távirati Iroda jelentése szerint erősen tartja magát a hír, hogy Franciaország rövidesen letér az aranyalapról. Ennek következtében az összes európai pénznemek árfolyama el-lanyhult. A francia frank 580-al nyílt és 552-vel zárult.

RADIOMŰSOR

SZOMBAT

BUDAPEST. 6.45: Torna. Utána: gramofon. 10: 1. A régi falu életéből. 2. Magyar népregék (Feloilvasás). Közben: gramofon. 12.05: Betríha István szalózenekara. 1.30: Budai Gyurka és cigányzenekara. 4: Meseóra. 5: Rádió-amatőrposta. 5.30: Budapesti Hangverseny Zenekar. 6.45: Munkás félóra. 7.15: Budai Dalárda. 8: Időjelzés, hírek, ügétőversenyeredmények. 8.10: Operetttrészetek. Előadja Gere Lola Szedő Miklós és a Budapesti Hangverseny Zenekar. 9.40: Időjárás-jelentés, hírek. 9.50: Bura Károly és cigányzenekara. 10.30: Gramofon.

Az I. osztálytól kezdve
nyerhet már

1 millió lejt

november 8 és 9-én

...aki pedig kitart az 5. osztályig,
az nyerhet

10.000.000
lejt.

Állami osztálysorsjáték

Oradea, Biharmegye és Szilágymegye főelárusítója:

Goldschmidt Bank Rt.

Váradí fiók: B-dul Regele Ferdinand 10.

Fiókvezető: Ungár Sándor

Sorsjegyek kaphatók az oradeai és biharmegyei főelárusítóknál:

Dacia Bank

Bulevardul Regele
Ferdinand No. 4.

Union Bank

Bulevardul Regele
Ferdinand No. 1.

Uránia

könyvterjesztő vállalat
Piața Unirii No. 5.

Visbeőlte gyermekét egy dévai cseléd lány

A rendőrség előtt azt vallotta, hogy nem volt keresete és attól félt, hogy mindketten éhenhalnak

Déva, október 20.
Doroga Mária 21 cselédleány vasárnap Piskiről Szántóhalma felé tartott hétnapos gyermekével. A község határában a pólából kivette és szépen a Cserna patak vizére tette. A gyermek lesüllyedt és kapálózni kezdett, a cselédleányban ekkor felébredt a jó lelkiismeret és utána kapott. Meg is fogta, azonban amikor a gyermek szájából a víz kifolyt, már nem élt, mert az a néhány perc elég volt ahhoz, hogy a kis életmegfulladjon.

A kis holttestet a Nádasban helyezte el a Dévára, jött, ahol Banciu kertésznél állapodott meg, akinél valami ruhája volt. — A kertész felesége a gyermek után érdeklődött, mert tudott róla, és amikor a leány elmesélte, hogy mit tett, azonnal jelentést tett a rendőrségen, amely a leány letartóztatta, kihallgatta és áttette az ügyészséghez. Kihallgatása alkalmával azt mondotta, hogy nem volt kereset és attól félt, hogy mindketten éhen fog halni.

Megerősítik a nemzeti-paraszt-párt vidéki szervezeteit

Százezer embert akar felvonultatni Bukarestben Brătianu György. -- Újabb szakadás a Duca-pártban

Bukarestből jelentik: A nemzeti parasztpárt elnöki tanácsa tegnap este Mironescu helyettes miniszterelnök lakásán értekezletet tartott. A tanácskozáson résztvett Mihailache és Costachescu a szenátus elnöke is. Három óra hosszat tartottak a megbeszélések. Elhatározták, hogy a vidéki szervezetek kiépítésére a jövőben nagyobb gondot fordítanak és valamennyi megyeszékhelyen megalakítják az ifjúsági szervezeteket is.

Akciót kezdett Brătianu György is és erősíti a szervezkedés tempóját és elhatározták, hogy november 19-re Bukarestbe országos kongresszust hívnak össze. — Brătianu György be akarja bizonyítani a fővárosnak,

hogy pártja erős és hatalmas és azt tervezi, hogy november 19-én százezer párttagot vonultatnak fel a bukaresti kongresszusra.

A politikai élet másik érdekessége az a konfliktus, amely a Duca pártba tört ki. Saveanu volt miniszter látogatást tett a putna-megyei tagozatnál és igen erős kritikában részesítette a vezetőséget, mely szerint teljesen elhanyagolta a párt ügyét és a szervezet széttörlését idézte elő. Cristescu volt miniszter, a tagozat elnöke Saveanu kritikája miatt megsértődött és kijelentette, hogy ha sokat kritizálnak Ducáék, akkor ő hűvével együtt átpártol a fiatal Brătianuhoz.

Nincs már gondunk

Márványbódék telállításán töri a tejét a városi tanács

A városi állandó választmány tegnap délből ülést tartott dr. Egry Gergely polgármester elnöke alatt. Napirenden kisebb jelentőségű folyóügyek szerepeltek. Nagyobb vitát csak az új kioszkok — újságárus és trafikbódék tervei provokáltak. Faur főmérnök ugyanis beterjesztette az új kioszk építési típusokat, amelyeket a város bel- vagy külterületére szerint három kategóriába soroznának. Az első kategóriában a kioszkokat vasbetonból építenék, a talapzat és a tető fekete márvánnyal, a mellvéd vörös márvánnyal, a falak fehér márvánnyal lennének borítva. Egy ilyen kioszk építése 82.822 lejbe kerülne. A második kategóriában ugyancsak vasbetonból építenék a kioszkokat, márvány helyett azonban márvány-utánczat kövek borítanák a falakat, ez a kioszk 46 ezer lejbe kerülne, végül a harmadik kategóriájú — ugyancsak vasbetonból készülő kioszk 20.160 lejbe kerülne.

Dr. Soós István kifogásolta, hogy nem lehet a mai kioszkbérlőket arra kényszeríteni, hogy ilyen drága építkezésekbe kezdjenek. Dr. Pogan József azon a véleményen volt, hogy nincsen szükség kioszkokra, van elegendő megfelelő üzlethelyiség. Dr. Soós István erre a kifogásolta azt válaszolta, hogy dohánytőzsdékre helytálló ez az érv, az újságbódék azonban minden nagyobb városban megvannak. Hosszabb vita után úgy határoztak, hogy a kioszk-tulajdonosokat kötelezik, hogy

két éven belül a főmérnöki hivatal által előírt típusra cseréljék ki. Új kioszkokat csak az új típusok alapján engedélyeznek.

Leitner Lászlónak, Nagyvárad volt ké-

ményseprőmesterének, aki betegsége miatt szolgálatát elhagyni volt kénytelen, de nem nyugdíjra, — havi 3000 lej kegydíjat szavaztak meg.

Tekintettel a közelgő halottak napjára a tanács mindegyik temetőbe 5—5 munkást alkalmaz az utak rendbehozására.

A Schlauch-park bekerítési munkáját mégis Bozák Jánosnak adták ki, 200 ezer lejért, miután a más városokból beérkező ajánlatok drágábbak voltak. A városháza épületének tetőcserepeit Fehér József és Kovács József javítják meg 11.937 lejért.

Fiatal művészek kiállítása

A gazdasági válság ellenére is, pezsgő nagyvárad művészi élet ereje dokumentálódik a „Fiatal művészek” elnevezése alá csoportosult ama helybeli festők és szobrászok kiállításán, akik vasárnap délből nyitják meg együttes tárlatukat az Apolló palotával szemben levő Weiszlovits-palota egyik üzlethelyiségében.

Az ifjú művészek csoportjában, akik részt vesznek a kiállításon, a legismertebb és legmegbecsültebb neveket találjuk: — a festők között Fleischer Miklós, Földes Imre, Molnár Róza, Ványai Imre, Moottl Rómán és Grünbaum Ernő, a szobrászok között pedig Sári Sebő Zoltán, Szabó József és Máthé József neveit és Rómán Károly grafikust, aki a kiállítást megszervezte.

Meg vagyunk győződve, hogy a nagyvárad műértő közönség legteljesebb érdeklődéssel fogja felkarolni a Fiatalki Művészek kiállítását.

— Ma este van a Törekvés szüreti mulatsága. A Törekvés hosszú heteken keresztül készülődés után elérkezett a mai estéhez. Az egész város táncolni szerető ifjúsága ott lesz ma este a Kath. Körben és bizonyos, hogy reggelig felejthetetlenül jól fognak mulatni. A száz-tagú rendezőség gondoskodott arról, hogy mindenki jól érezze magát. A tornász-versenyen a legszebb számokat mutatják be a Törekvés tornászainak legjobbjai. A zenét kitűnő vegyes zenekar szolgáltatja a tánchoz, úgy hogy a modern táncokhoz Jazz Band, a csárdáshoz pedig egányszene lesz. Bizonyos, hogy a nagyon olcsó belépődíj, személyjegy 25 lej, családjegy 60 lej három személyre, mindenkinek külön kedvet ad.

Az anyakönyvi hivatalból

HAZASSÁGOK:

Tilichi Eugen — Jacob Zoe, Cadai Patriciu — Kozma Margarete, Nagy Sándor — Jámber Ilona, Zinia János — Gardó Margit, Nagy Sándor — Tóth Ilona, Rusa Márton — Kis Erdei Rozália, Ujvárosi Sándor — Erdei Róza, Kósa Sándor — Lukács Ema, Hasas Gheorghe — Pintea Julianna, Dithi Sándor — Sajtos Anna, Negrut Gavril — Likka Anna, Klein Ferenc — Benedek Viola, Petók István — Horváth Julia, Horváth Károly — Derecskey Ilona, Szilágyi Lajos — Gál Julia, Lefkovits Márton — Weinberger Regina, Heinrich Géza — Hotea Elisabeta, László István — Winkler Piroksa.

SZÜLETÉSEK:

Oprea Anna, Deutsch Judit, Dankó Sándor, Fedorka Zoltán, Abrudán Stefan, Klein Hedviga, Andrei Gheorghe, Bora Éva, Elek Margareta, Ganz Hedviga, Gara Iván, Vajda Ágnes, Wallner Ladislau, Kovács István, Turóczy Liliana, Debreczeni Margit, Murvai Sándor, Erdei Julia, Stössel László, Turcut Flora, Jurca Flora, Bora József, Isai Rozália, Fechete Alexandru, Grósz István, Ferencz László.

HALALOZÁSOK:

Oláh Irén, Tóth Györgyné, Palati Joan, Burda Edéné, Jonas Romulusz, Klein Hedviga, Diós Károlyné, Jiros Erzsébet, Sava Joan öz. Kulcsár Sándorné, Kozák Lajos, Horváth Ilona, öz. Faltay Andrásné, Székely ismét magához rendeli a páciens, da Joan, Egri Ferenc, Klein Adolf, Vasilescu Valériu, öz. Fleischer Kálmánné, öz. Szűcs Györgyné, öz. Marjalaki Szabóné, Frank Lajos, öz. Ghedeon Raduné.

APROHIRDETÉSEK

ÜGYES kifutó fiút felvesz Kemény, Str. Maresal Prezan 4. Madarásztelep. 623

ELŐFIZETŐ-gyűjtőt felvesz a „Nagyvárad Friss Újság” kiadóhivatala előnyös feltételekkel.

MEGBIZHATÓ minden leányt, ki fözészhez ért felvesz azonnalra Goldstein, Rákóczy-ut 59.

FIX fizetéssel és mellék jövedelemmel bevezetett helyre Kórház ucca és Melyárok környékére lapkihordókat felvesz a Nagyvárad Friss Újság kiadóhivatala.

JOBBA minden főzőnőt hosszú bizonyítvánnyal 1-re felveszünk. Reg. Ferd. 1. Bőrdönt üzlet. 592

BEJÁRÓNÓT jó bizonyítványokkal felvesz. Jelentkezni 2—4 Pável ucca 20. II. 10 szám. 622

ORTHODOX kóser háztartáshoz szakácsnő, jó bizonyítványokkal azonnalra felvétetik Dr. Révész, Kálvária-ucca 3.

VÁRADHOZ közel fekvő községekbe keresünk az „Erdélyi Magyarország” és a „Nagyvárad Friss Újság” árusítására megbízható árusokat napi 60 lej jövedelemmel. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

MUNKASLEÁNYOK felvétetnek fűszer csomagoláshoz. Jelentkezni szombat este 7—8 óráig. Kapucinus-ucca 8. 618

PÁSZTOR-NYOMDA, ORADEA